

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/608/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814221563
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814221563.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu S., zastúpeného Z. proti žalovanému E., zastúpenému M., o zaplatenie 1091,68 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 09. apríla 2015, č.k. 16C/48/2015-60, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a spor **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 09.04.2015, č.k. 16C/48/2015-60 súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 611,91 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 20.01.2015 do zaplatenia a trovy konania z titulu trov právneho zastúpenia spolu vo výške 34,82 eur, a to na účet zástupcu žalobcu Z. M. U., advokáta, so sídlom X., Z., v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žaloba žalobcu je s prihliadnutím i na vznesenú námietku premičania zo strany žalovaného opodstatnená iba sčasti. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaný poskytol žalobcovi dňa 08.12.2008 úver vo výške 50.000,- Sk, t. j. v prepočte 1.659,70 eur, ktorý mal žalobca vrátiť v mesačných splátkach po 33,16 eur, a to za podmienok dohodnutých v zmluve, uvedených vyššie. Sporným medzi účastníkmi konania bolo posúdenie splnenia zákonných náležitostí úverovej zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a následne, či žalobca bol povinný žalovanému uhradiť iba istinu, resp. aj dohodnuté zmluvné úroky. Navrhovateľom zaplatenú celkovú úhradu v splátkach v období od 15.01.2009 do 28.08.2012 (kedy došlo k zosplatneniu) spolu vo výške 1.323,77 eur a poštovou poukážkou dňa 02.05.2014 vo výške 1.427,61 eur nikto nenamietal. Preskúmaním uvedenej zmluvy o úvere súd prvej inštancie zistil, že uzavretá zmluva medzi účastníkmi neobsahuje údaj, a to konečnú splatnosť poskytnutého úveru, ktorú bolo potrebné vyjadriť presným dátumom, a to z hľadiska určitého vyjadrenia konečného splatenia úveru a taktiež neobsahuje výšku, počet a termíny splatnosti splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V tej súvislosti súd poukazuje na tú skutočnosť, že v zmysle hlavy 5 § 1 úverových podmienok žalovaného, v jednotlivých splátkach je zahrnutá poskytnutá časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu a prípadne úhrada za poistenie, ktoré je klient podľa tejto úverovej zmluvy a týchto úverových podmienok povinný platiť. Uvedené dojednanie v úverových zmluvných podmienkach potom predpokladá, že každá jednotlivá mesačná splátka, ktorá bola v danom prípade dohodnutá vo výške 33,16 eur, zahŕňa splátku úveru, dohodnutého úroku, poplatku za vedenie účtu, prípadne i poistenie. Zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že v danom prípade uvedený úver bol dohodnutý bez poistenia, bez poplatku za vedenie účtu, preto splátka úveru v sebe zahŕňa len splátku poskytnutého úveru a úroku. Avšak zo znenia úverovej zmluvy, ktorá je podpísaná žalobcom, nie je zrejmé, aká časť z jednotlivých dohodnutých splátok ide na splatenie istiny a aká časť splátky ide na splatenie úroku. Uvedená skutočnosť sa sice dá zistiť z výkladu § 1 hlavy 5 úverových zmluvných podmienok žalovaného, avšak v tej súvislosti súd udáva, že uvedené úverové zmluvné podmienky žalobca výslovne nepodpísal a z hľadiska použitia malého a takmer až nečitateľného písma a pri

rozsiahlej obsiahlosti uvedených úverových zmluvných podmienok, je táto skutočnosť v konečnom dôsledku ťažko zistiteľná pre priemerného spotrebiteľa, preto súd na základe uvedeného vyhodnotil, že uvedená úverová zmluva neobsahuje náležitosti kogentne stanovené v § 4 ods. 1 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, na základe čoho sa potom predmetný úver v zmysle § 4 ods. 3 veta druhá citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. S prihliadnutím na uvedené, keďže žalobca bol potom žalovanému vrátiť len čerpaný úver vo výške 1.659,70 eur, ktorý mu bol vyplatený 12.12.2008, pričom z titulu poskytnutého úveru zaplatil žalovanému spolu sumu 2.751,38 eur je zrejmé, že žalobca má v rozsahu o zaplatenie 1.091,68 eur nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré na strane žalovaného vzniklo z titulu plnenia žalobcu bez právneho dôvodu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný ako veriteľ vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd sa zaoberal posúdením, či je tento nárok premlčaný resp. nie. V tej súvislosti súd udáva, že z výpovede žalobcu v tomto konaní vyplýva, že o tom, že sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatku sa dozvedel počas pôvodného súdneho konania, sp. zn. 13C 113/2014, kedy sa žalobca skontaktoval so zástupcom vedľajšieho účastníka, čo bolo až v roku 2014 niekedy po úhrade sumy vo výške 1.427,61 eur z jeho strany, ku ktorej došlo dňa 02.05.2014. Z uvedeného potom vyplýva, že dvojročná subjektívna premlčacia lehota na vydanie plnenia bezdôvodného obohatenia začala v zmysle § 107 ods. 1 plynúť až približne od leta 2014, pričom žaloba bola podaná na súd 10.12.2014. Avšak v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí trojročná objektívna lehota na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, v prípade, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, jedná sa o 10-ročnú premlčaciu lehotu. Podľa názoru súdu zo strany žalovaného v danom prípade nejde o úmyselné bezdôvodné obohatenie, keďže i počas tohto súdneho konania trvá a prezentuje názor, že zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 4 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na základe čoho nemožno vyvodiť, že by z jeho strany došlo k úmyselnému neuvedeniu náležitostí zmluvy, na základe čoho by u neho prijatím plnenia z takejto zmluvy vzniklo bezdôvodné obohatenie, a preto podľa názoru súdu v danom prípade platí trojročná objektívna premlčacia lehota na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Žaloba v predmetnej veci bola doručená tamojšiemu súdu 10.12.2014, preto nároky žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré si mohol uplatniť pred lehotou 10.12.2011, sú podľa názoru premlčané.

3. Z výpisu z úverového účtu žalobcu u žalovaného (č.l. 10,11 spisu) vyplýva, že v období do 10.12.2011 žalobca zaplatil žalovanému spolu v splátkach 1.191,13 eur, t. j. 35 splátok po 33,16 eur plus jednu splátku 30,53 eur, pričom každá jednotlivá splátka obsahovala i časť splateného úroku. Keďže výška úveru predstavovala 1.659,70 eur a mal byť splatený v 84 mesačných splátkach, každá jedna splátka úveru v sebe zahŕňala splátku úveru vo výške 19,76 eur (1.659,70 eur : 84 mesiacov), a keďže dohodnutá splátka bola vo výške 33,16 eur, suma vo výške 13,40 eur (33,16 eur mínus 19,76 eur) predstavovala príslušnú časť splátky úroku v jednotlivom mesiaci. Keďže v období od 15.01.2009 do 10.12.2011 žalobca zaplatil spolu 35 splátok úrokov v zmysle vyššie uvedeného po 13,40 eur a jedenkrát v sume 10,77 eur (30,53 eur mínus 19,76 eur), čo predstavuje spolu 479,77 eur, súd konštatuje, že žalobcom uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 479,77 eur je premlčaný, preto súd v tejto časti podaný žaloba zamietol a vo zvyšnej časti, a to o zaplatenie 611,91 eur, podanej žalobe v zmysle vyššie uvedeného ako dôvodnému vyhovel.

4. Z výpovede žalobcu v tomto konaní nesporne vyplýva, že pred podaním žaloby na súd žalovaného nevyzýval na vydanie bezdôvodného obohatenia, preto sa podľa názoru súdu žalovaný dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia dňom nasledujúcim po tom, čo mu bola doručená žaloba v predmetnej veci, ktorá mu bola doručená 19.01.2015, preto súd priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania až počnúc 20.01.2015, a to v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, pričom výška úrokov z omeškania bola stanovená v zmysle § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, keďže žalobca žiadal priznať úroky z omeškania vo vyššej výške, z vyššej sumy a od 03.05.2014, súd v prevyšujúcej časti podanú žalobu ako neopodstatnenú zamietol. O trovách konania účastníkov v predmetnej veci rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v platnom znení.

5. Vec právne posúdil podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom do 30.11.2009, § 100 ods. 1,2, § 107 ods. 1,2,3 a § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

6. Proti tomuto rozsudku do výroku o zamietnutí žaloby v časti podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté výroky tak, že podanému odvolaniu vyhovie v celom rozsahu, event. aby zrušil napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že nárok v čase podania žaloby dňa 10.12.2014 nebol premlčaný. Poskytnutý úver je nutné považovať za bezúročný a bezpoplatkový, s čím sa stotožnil vo svojom rozsudku aj prvostupňový súd. Žalobca mal povinnosť uhradiť žalovanému sumu 1.659,70 eur. K splneniu tejto povinnosti zo strany žalobcu, t. j. splateniu sumy 1.659,70 eur, na ktorú mal žalovaný právny titul, došlo dňa 02.05.2014, kedy žalovanému uhradil poštovou poukážkou sumu 1.427,38 eur. Reálny dlh žalobcu voči žalovanému v čase úhrady 1.427,38 eur (dňa 02.05.2014) bol vo výške 335,93 eur. Na časť z uhradenej sumy 1.659,70 eur existoval právny titul v podobne predmetnej úverovej zmluvy, avšak na časť z uhradenej sumy 1.659,70 eur právny titul (právny dôvod) neexistoval. Časť z uhradenej sumy 1.427,38 eur, na ktorú mal žalovaný právny titul, predstavuje čiastka 335,93 eur - zaplatením tejto časti došlo k splateniu poskytnutého úveru. Časť z uhradenej sumy 1.427,38 eur, na ktorú nemal žalovaný právny titul, predstavuje čiastka 1.091,68 eur - majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu (bezdôvodné obohatenie). Pripísaním čiastky 1.427,38 eur na účet žalovaného došlo teda zo strany žalobcu k splateniu istiny poskytnutého úveru. V tomto prípade majetkový prospech žalovaného získaný bez právneho dôvodu predstavuje suma 1.091,68 eur. K vzniku bezdôvodného obohatenia, teda k úhrade sumy, na ktorú neexistuje právny titul (právny dôvod), došlo dňa 02.05.2014. Žaloba bola podaná dňa 12.05.2015. Na základe uvedeného je zrejmé, že žalobca uplatnil svoj nárok v rámci 3-ročnej objektívnej premlčacej doby, ako aj v rámci 2-ročnej subjektívnej lehoty. Zastávame názor, že zo strany žalovaného došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadril a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že súd postupoval v súlade so zákonom, keď určil, že časť nároku žalobcu je premlčaná, dôkladne zväžil začiatok plynutia objektívnej aj subjektívnej premlčacej lehoty. Zastáva názor, že zmluva o úvere je v súlade so zákonom.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací spor preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušiť z týchto dôvodov:

9. Odvolací súd považuje za nesprávny postup súdu prvej inštancie, ktorým vykonal určenie premlčanej časti pohľadávky.

10. Predovšetkým súd prvej inštancie vykonal výpočet premlčanej časti pohľadávky bez opory vo vykonanom dokazovaní, konkrétne výpočet výšky splateného úroku z každej jednotlivéj splátky. Súd prvej inštancie v rozsudku neuviedol, z akého dôkazu, resp. podkladu vychádzal pri výpočte uvedenom na str. 7 rozsudku, a tak dospel k skutkovému záveru, cit.: „keďže každá jedna splátka úveru v sebe zahŕňala splátku úveru vo výške 19,76 eur (1.659,70 eur : 84 mesiacov) a keďže dohodnutá splátka bola vo výške 33,16 eur, suma vo výške 13,40 eur (33,16 eur mínus 19,76 eur) predstavovala príslušnú časť splátky úroku v jednotlivom mesiaci.“

11. Tento nedostatok skutkového podkladu pre vykonaný výpočet sa zvyrazňuje v konfrontácii s právnym záverom súdu prvej inštancie, ktorým odôvodňoval danosť nároku žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia, a to na str. 6 rozsudku, podľa ktorého cit.: „zo znenia úverovej zmluvy, ktorá je podpísaná žalobcom, nie je zrejmé, aká časť z jednotlivých dohodnutých splátok ide na splatenie istiny a aká časť splátky ide na splatenie úroku“.

12. Ak podľa názoru súdu prvej inštancie nie je zo zmluvy zrejmé, aká časť splátky ide na splatenie úroku a aká na splatenie istiny (čo je dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia), nie je potom jasné, z akého dôkazu vychádzal súd a ako dokázal takúto skutočnosť určiť.

13. Súdom vykonané výpočty výšky splátok úroku a istiny bez podkladu nezodpovedajú ani skutkovému stavu zistenému z listinných dôkazov, obsahnutých v spise, najmä z výpisu čerpania, splátok a úhrad (č.l. 10). Z tohto dôkazu je zrejmé, že počas trvania úverového vzťahu a splácania úveru bola na úhradu istiny úveru predpísaná a aj zo skutočných úhrad započítaná menšia suma ako v prípade predpisu a úhrady úroku úveru (predpísaných 823,09 eur na úrok a 635,95 eur na istinu a úhrada 762,52

eur na úrok a 560,25 eur na istinu). Súd prvej inštancie však vo svojom výpočte dospel k záveru o menšej časti splátky, ktoré ide na zaplatenie úroku a väčšej časti splátky na zaplatenie istiny.

14. Zo všetkých vyššie uvedených zistení je zrejmá nesprávnosť výpočtu premlčanej časti splátok úroku a istiny súdom prvej inštancie .

15. Bez ohľadu na konštatovanú nesprávnosť spôsobu výpočtu však odvolací súd dodáva, že záver súdu prvej inštancie o potrebe výpočtu splátok na úrok za účelom zistenia premlčania pohľadávky je zo samej podstaty sporu nesprávny. Táto nesprávnosť vyplýva z právneho záveru súdu prvej inštancie vykonaného v predmetnom rozsudku, ktorý v dôsledku porušenia zákonných pravidiel považuje v zmysle § 4 ods. 3 veta druhá citovaného zákona predmetný úver za bezúročný.

16. Za bezúročný sa považuje tento úver od počiatku vzniku právneho vzťahu medzi stranami sporu, a preto neexistuje opodstatnenie pre vyčísl'ovanie úroku úveru. Takýto postup súdu prvej inštancie pri určovaní premlčania vyznieva osobitne zmätočne, keď bezúročnosť úveru je sankciou pre žalovaného práve za to, že v rozpore so zákonom v zmluve neuviedol výšku splátok istiny a úrokov v jednotlivých termínoch. Uvedeným postupom totiž súd prvej inštancie v konečnom dôsledku priznal právnu ochranu ním zistenému a konštatovanému porušeniu pravidiel spotrebiteľského práva zo strany žalovaného.

17. Preto odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. mu spor vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie znovu posúdiť námietku premlčania práva žalobcu so zohľadnením svojho (správneho) záveru o bezúročnosti úveru.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žaloba) (§ 428 C.s.p.).